

Viták a népgyűlésen

A közvetlen demokrácia működése az ókori görög világban

Kompetenciaterület:

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

9. évfolyam

Programcsomag:

Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Baracs Nóra és Magasi András

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	14-15 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Athén és Spárta példáján keresztül a közvetlen demokrácia működésének átélése. Az attikai és a spártai döntési mechanizmus szimulálása és megértetése. A döntés-előkészítés és a döntéshozatal folyamatának és szereplőinek megismerése a két államban.
A modul témái, tartalma	Témák: Demokrácia – véleménynyilvánítás; életmód – játék; erkölcs és jog – döntés, törvények; személyiségek Tartalom: Az athéni és a spártai társadalom összehasonlítása. A két flottaépítési vita segítségével megtanulhatják, hogy ugyanarra a problémára az eltérő gazdasági és társadalmi környezet hatására eltérő megoldások születhetnek. A politikai vitakultúra, a források és az ismeretek alapján történő véleményalkotás és az érvelés fejlesztése szerepjátékok segítségével. A „kell-e napidíj a színházlátogatásért” dilemma megmutatja, hogy a történelem során a kultúra néhány népnél különös fontossággal bírt. Különböző írásos műfajok (jegyzőkönyv, beszámoló, újságcikk, érvgyűjtés) gyakorlása.
Megelőző tapasztalat	Történelem: A spártai állam és társadalom; Periklész kora
Ajánlott továbbhaladási irány	Népgyűlési vita rendezhető az ókori Görögország tananyagának rendszerezésekor, áttekintve a fontosabb döntések háttérét (például vita Szolón és Kleiszthenész reformjairól). A modul alatt készített követi tudósítások felhasználhatók akkor, amikor az ókori Rómát tanítjuk. Rendezhetünk ókori népgyűlés keretei között aktuális témájú vitát osztályfőnöki órán vagy projektnapon (a téma lehet például a házirend módosítása).
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: önállóság, A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: problémamegoldás Társas kompetenciák: véleményalkotás, vitakészség
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom Tantárgyakhoz: történelem Modulokhoz: Római népgyűléssel való hasonlóság, különbözőség – választások Kleiszthenész korában
Támogató rendszer	Bárdossy Ildikó–Dudás Margit–Pethőné Nagy Csilla–Priskinné Rizner Erika: <i>A kritikai gondolkodás fejlesztése</i> . Pécsi Tudományegyetem. Pécs–Budapest, 2002 Módszertani segédkönyv – A fűrtábra-készítés módszerének leírása

Módszertani ajánlás

A modul három egymástól függetlenül is megszervezhető 45 perces foglalkozásból áll. Azoknak a tanároknak és osztályoknak ajánlható, akik szívesen vesznek részt szerepjátékokban. Felkészültebb osztályokkal jó ütemben történő haladás esetén lehetőség van egy-egy munkaszakaszban megállni, és mélyíteni a tudást.

Figyeljünk arra, hogy a második órán azok a tanulók kapják az aktívabb szerepeket, akik az első órán passzívabbak voltak (nem rendelkeztek szavazati joggal). „A színház szerepe Athénben” és „A görög színház jelentősége” c. feladatot az óra előtt már ki kell adnunk 1-2 tanulónak, ha kiselőadásként akarjuk meghallgatni.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Az athéni lakosság társadalmi rétegek szerinti megoszlása (adatok)

P2 – Spárta lakosságának társadalmi rétegek szerinti megoszlása (adatok)

Tanulói segédletek

D1 – Szerepkártyák (az athéni társadalom rétegei)

A kártyákat foglalkozás előtt szét kell vágni.

D2 – Szerepkártyák (A spártai törvényhozás tagjai)

A kártyákat foglalkozás előtt szét kell vágni.

D3 – Szerepkártyák (Athén szabad polgárai)

A kártyákat foglalkozás előtt szét kell vágni.

D4 – Helyzet- és szerepkártyák (Beszámoló a népgyűlés vitájáról)

A kártyákat foglalkozás előtt szét kell vágni.